

# AIŠKINAMASIS RAŠTAS

## DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINIO PLĖTROS BANKO ĮSTATYMO PROJEKTO

### **1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:**

Teikiamas Lietuvos Respublikos Nacionalinio plėtros banko įstatymo projektas (toliau - Įstatymo projektas).

2023 metais konsolidavus keturias nacionalines plėtros įstaigas skatinamojo finansavimo veiklą įgyvendina viena nacionalinė plėtros įstaiga UAB ILTE, kurios veikla po konsolidavimo, ženkliai išsiplėtė. Finansinės priemonės įgyvendinamos naujuose sektoriuose pvz., finansuojama gynybos ir saugumo pramonė ir pan. Finansų rinkos dalyviams atsisakant įgyvendinti finansines priemones specifiniuose sektoriuose, tokiuose kaip gyvybės mokslų, biotechnologijų ir panašiose srityse arba dėl didelės administracinės naštos ar neaiškaus įgyvendinimo (pvz., nėra reglamentuota kaip turi būti užtikrintas „nedaryti reikšmingos žalos“ principo įgyvendinimas) didžiąją dalį finansinių priemonių nacionalinė plėtros įstaiga UAB ILTE įgyvendina tiesiogiai. Po konsolidavimo reikšmingai išaugo UAB ILTE tiesiogiai išduodamų verslui paskolų sumos (UAB ILTE teikiamos iki 15 kartų didesnės paskolos nei ankstesnėse priemonėse, pvz., pagal finansinę priemonę „Milijardas verslui“ iki 150 mln. eurų tiesioginės ir subordinuotos paskolos, o iki 250 mln. eurų sindikuotos paskolos).

UAB ILTE įstatinis kapitalas padidintas 4 kartus, t. y. nuo 53 mln. eurų iki 203 mln. eurų, siekiant padidinti UAB ILTE potencialą pritraukti privačių ir tarptautinių investuotojų lėšas bei sudaryti galimybes ateityje pasiekti didesnę svertą (angl. leverage) efektą ir dar labiau prisidėti prie Europos žaliojo kurso pramonėje finansavimo, energijos vartojimo efektyvumo, mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų šiose srityse vykdymo bei kitų valstybei ir visai ES svarbių sričių finansavimo.

UAB ILTE rengiasi dalyvauti kapitalo rinkoje ir pradėti platinti obligacijas, t.y. vykdydama sekiuritizaciją pritraukti privačias investicijas ir reikšmingai išplėsti valdomą portfelį.

UAB ILTE valdymas atitinka geriausias korporatyvinio valdymo finansų sektoriuje praktikas. Taip pat plečiama UAB ILTE veikla į kitus regionus, atidarytas pilotinis UAB ILTE konsultacijų biuras Kaune, siekiant užtikrinti paslaugų teikimą kuo arčiau galutinio gavėjo.

Atkreiptinas dėmesys, kad nacionalinius plėtros bankus, kurie vykdo panašią veiklą kaip UAB ILTE, turi tokios šalys kaip Prancūzija (nacionalinis investicinis bankas „Bpifrance“), Vokietija (plėtros bankas vok. Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) ir Landwirtschaftliche Rentenbank), Lenkija (viena iš Lenkijos nacionalinių plėtros įstaigų yra - Nacionalinis ekonomikos bankas (lenk. Bank Gospodarstwa Krajowego, BGK), Slovėnija (SID Banka), Kroatija (Kroatijos rekonstrukcijos ir plėtros bankas (HBOR)).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta ir vertinant tai, kad išaugusios UAB ILTE teikiamų tiesioginių paskolų apimtys sudaro reikšmingą dalį nacionalinės plėtros įstaigos veiklos, dabartinė nacionalinės plėtros įstaigos veikla savo pobūdžiu išaugo įstaigos statusą ir labiau atitinka nacionalinio plėtros banko veiklos pobūdį. Dėl to tikslinga nustatyti, kad nacionalinė plėtros įstaiga taptų nacionaliniu plėtros banku. Atsižvelgiant į tai, kad nacionalinio plėtros banko veiklą reglamentuos specialus įstatymas – Nacionalinio plėtros banko įstatymas, nacionaliniam plėtros bankui nebus taikomas Lietuvos Respublikos Bankų įstatymas. Numatoma, kad nacionalinio plėtros banko prižiūrą, kaip ir iki šiol, atliks Lietuvos bankas.

### **2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:**

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos Seimo narė Gintarė Skaistė.

**3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:**

Nacionalinės plėtos įstaigų veiklą šiuo metu reguliuoja Lietuvos Respublikos nacionalinės plėtos įstaigų įstatymas. Lietuvoje veikia viena nacionalinės plėtos įstaiga - UAB ILTĖ. Nacionalinei plėtos įstaigai tapus nacionaliniu plėtos banku šios įstaigos veiklos reguliavimas nesikeis.

**4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:**

Teikiamo Įstatymo projekto tikslas nacionalinei plėtos įstaigai suteikti nacionalinio plėtos banko statusą.

**5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:**

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

**6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:**

Įtakos neturės.

**7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:**

Įtaka neutrali.

**8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams:**

Neprieštarauja.

**9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:**

Kartu su teikiamu Įstatymo projektu teikiami susiję Lietuvos Respublikos Lietuvos banko 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas ir Lietuvos Respublikos Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo 4 straipsnio ir 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, kuriuose nacionalinės plėtos įstaigos sąvoka keičiama į nacionalinio plėtos banko sąvoką.

**10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:**

Taip.

**11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:**

Atitinka.

**12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:**

Įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikia.

**13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):**

Poveikis valstybės biudžeto pajamoms neutralus.

**14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:**

Specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

**15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:**

"Nacionalinis plėtros bankas".

**16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:**

Nėra.

Teikia  
Seimo narė

Gintarė Skaistė